

ILMAILUALAN UNIONI IAU:N JÄSENLEHTI

Unioni

9.9.2011

NRO 4

Markkinajohtajat ja Vauhtisokeat

- 3 Pääkirjoitus
- 4 Paperisten lentolippujen myynti - katoavaa kansanperinnettäkö?
- 7 Paikallinen sopimus ikääntyneiden työajan lyhentämisestä
- 7 Työterveyshuolto kuuluu myös määräaikaisille
- 9 Lyhyt kääntö
- 10 Hapsu - Uusi ammattiosasto
- 12 Laajempi kulma ilmailualan edunvalvontaan
- 13 Tutustu www.kuljetusliitot.fi
- 14 Kesäinen jäsenristeily
- 16 Ote hallituksen pöytäkirjasta
- 18 Voiko työnantaja määrätä pukeutumisesta?
- 19 Kentän tasolta

19 Työkaverit luovat hyvän työpaikan

Unioni/kuva-arkisto Pekka Kainulainen

- 20 Jukeboksi – Suuret setelit
- 24 Opiskelu kartuttaa eläkettä ja pitää työssä kiinni
- 24 Eläkeläisten tapaaminen
- 25 Kolumni
- 26 Sananvapaus koskee myös työpaikkoja
- 27 Työelämän suunnannäyttäjät – Mikkelin kesäpäivät
- 28 Hugo Tungo
- 29 Unioni keksi pyörän
- 29 Paras juttu?
- 29 Ristikön ratkaisu
- 30 Kuvakulma
- 31 Vastarakki
- 32 Muista turvallisuus

KANSIKUVA:

Ilmailualalla vauhtisokeat johtavat likinäköisiä.
 Pieter Brueghel vanhempi - sokeat
 JM Koskinen keski-ikäisempi - idea
 Elina Rajala nuorempi - kuva

Unioni

Levikki 4400
 15. Vuosikerta

Julkaisija
 Ilmailualan Unioni IAU ry

ISSN
 1795-2840 (Painettu)
 1795-343X (Verkkoalehti)

Päätoimittaja
 Juha-Matti Koskinen
 Puh. 040 766 9040
juha-matti.koskinen@iau.fi

Toimitussihteeri
 Pekka Kainulainen
 Puh. 040 528 8166
pekka.kainulainen@iau.fi

Toimituskunta
 Markus Berg
 Pekka Hintikka
 Arto Kujala
 Ari Miettinen
 Vesa Suni
 Sari Virta
 Jyrki Väyrynen

Toimitus
 John Stenbergin ranta 6
 PL 337
 00531 HELSINKI
 Fax. (09) 47857 250

Osoitteenmuutokset
 Liiton jäsenistön osoitteenmuutokset päivittyvät automaattisesti postiin/väestörekisteriin tehdyn ilmoituksen perusteella. Muut osoitteenmuutokset voi toimittaa mieluiten sähköpostitse osoitteeseen iau@iau.fi.

Ilmestyminen
 Lehti ilmestyy v. 2011 kuusi kertaa.
 Ilmestymisaikataulu sivulla 30.

Aineisto
 Toimitus ei vastaa pyytämättä lähetettyistä aineistoista eikä palauta niitä.

Ulkoasu
 Elina Rajala

Paino
 Sälekarin Kirjapaino Oy
 Somero

Sitoutuneet kustannuskilvoittelijat

Finnairissa on käyty läpi viimeisten vuosien aikana lukuisa määrä kustannussäästöihin tähdänneitä ohjelmia. Tavallisesti henkilöstöjärjestöt eivät ole olleet aktiivisia osapuolia päätettäessä säästökeinoista silloinkaan, kun ne ovat koskeneet henkilöstökustannusten leikkauksia, vaan neuvottelukosketus on rajoittunut ainoastaan yt-prosessin läpikäymiseen.

Viimeisin säästöohjelma, josta henkilöstöjärjestöt neuvottelivat, ja johon osin myös osallistuivat, liittyi ns. vakautussopimuksiin vuonna 2009. IAU:n sopimusalueella vakautussopimus syntyi Finnair Tekniikassa sekä Finnair Cateringin myymälöissä ja varastoissa. Northportia ja Finnair Cargo Terminal Operationia koskevista neuvotteluista työnantaja vetäytyi ulkoistaen valtaosan asematason ja rahtiterminaalien toiminnoista. Finnair Cateringin muiden toimintojen osalta vakautussopimusta koskevia neuvotteluja käytiin molemmin puolin sinnikkäästi, mutta neuvottelupöytä vaihtui yt-rulettipöydäksi.

Kuluvan kesän aikana Finnair on uusien säästöjen lisäksi ilmoittanut käynnistäneensä kartoitukset, joilla se selvittää yritys yhteistyön mahdollisuudet Finnair Cateringin, sekä Finnair Technical Servicesin ja Finnair Engine Servicesin töiden siirtämiseksi muille toimijoille. Henkilöstön näkökulmasta tämä tarkoittaa, että heidän tulisi sitoutua Finnairin säästöohjelmaan vailla tietoisuutta yhtiön sitoutumisesta heihin. Tästä syystä kumppanuusjärjestelykartoituksissa mukana olevien yritysten henkilöstölle on luontevampaa osallistua keskusteluihin muutosohjelmamalleista, sillä edellytyksellä, että niihin sisällytetään myös henkilöstön asema.

Samanaikaisesti olisi luonnollisesti hyvä, jos Finnair selvittäisi aiempien järjestelyjen avulla saavutettujen säästöjen todellisen hyödyllisyyden. Tällä hetkellä henkilöstössä kytee vankka epäily rahaa näissä hankkeissa itse asiassa enemmän menneen kuin säästyneen. Baronan osalta luvut ovat hämärän peitossa ja tekniikalla on nykyhenkilöstöllä vaikeuksia selvittää ulosliputettujen huoltojen vaatimista lisätoista. Ulkoistamiset ovat työntekijöille koituvan epävarmuuden taakan muodossa niin raskaita toimia, että ilman konkreettisesti saavutettua hyötyä ei niihin kukaan sitoudu.

JM KOSKINEN

Ari Miettinen

”

Ei ole kohtuullista odottaa työntekijöiden sitoutuvan säästöihin yhtiössä, joka aikoo heidät ulkoistaa.

Paperisten lentolippujen myynti - katoavaa kansanperinnettäkö?

Helsinki-Vantaan lentoasemalla on vielä muutama lipputoimisto, josta voi ostaa lentolipun. Erilaisten allianssien ja muiden yhteistyömuotojen myötä lipunmyynti on keskittynyt harvoille yrityksille.

■ Lipputoimistossa työskentelevien perustyötä on lentolippujen myynti. Heidän on tunnettava eri yhtiöiden käytännöt ja järjestelmät, koska samasta toimistosta myydään lippuja useiden lentoyhtiöiden reiteille.

Haastetta työhön tuovat matkustajien erilaiset tarpeet ja halut. Usein matkustaja tulee kentälle vasta viime het-

kellä, jolloin asiat pitää hoitaa mahdollisimman nopeasti. Tämä aiheuttaa usein matkustajan taholta ikävää palautetta, ikään kuin olisi virkailijan syy että on kiire. Ylipäättäänkin asiakkailta tulee palautte välittömästi ja suoraan asiakaspalvelua hoitavalle virkailijalle, yhtälailla positiivinen kuin negatiivinenkin.

Yleensä maksamisessa käytetään luottokorttia, mutta edelleen useat matkustajat haluavat maksaa lippunsa käteisellä. Esimerkiksi useisiin Afrikan kohteisiin ei edes ole mahdollista maksaa lippuja internetissä luottokortilla. Lippuvirkailijoita työllistävät myös asiakkaiden muuttuvat matkasunnitelmat ja niiden aiheuttamien muutosmaksujen periminen, sekä reitin muuttuessa hintojen uudelleen laskeminen.

Matkustajilta peritään myös ylipainomaksuja, jos laukut ovat liian painavia tai niitä on mukana enemmän kuin lipussa sallittu kollimäärä. Usein tällainen matkustaja on tullut Yhdysvalloista. Siellä ylipainomaksukäytännöt ja allianssien kanta-asiakaskorteilla maksuista saatavat alennukset voivat olla erilaiset kuin meillä Euroopassa. Näille matkustajille ylipainomaksun periminen saattaa tästä johtuen usein tulla täytenä yllätyksenä, eivätkä kaikki osaa suhtautua asiaan erityisen positiivisesti. Lisäksi he usein kummastelevat sitä että ylipainomaksuja kaikilla lentoyhtiöillä matkustaessa ei voi vielä maksaa lähtöselvityksessä. He myös ihmettelevät Helsinki - Vantaan lipputoimistojen kaukaista sijaintia lähtöselvitystiskeihin nähden.

Onko Vanuatulle menijöitä? Kysy Sami Honkanen.

◀ Matkustajan kolme P:tä kunnossa.
Pengar, Passport ja Piletti.

Työpäivän aikana lipputoimistossa vastataan myös lukuisiin lähtöselvityksistä ja lähtöporteilta tuleviin puheluihin, jotka liittyvät useimmiten lippuihin liittyviin kysymyksiin ja ylipainomaksuihin. Joskus käy niinkin että matkustaja yrittää päästä koneeseen portilla maksamatta ylipainomaksuja.

Lentoliikenteessä epäsäännöllisyydet ja niiden mukanaan tuomien ongelmien ratkominen ovat normaalia päivittäistä toimintaa. Poikkeuksellisia syitä on viimeaikoina ollut mm. Islannin tulivuoren purkaukset ja Euroopan viimetalviset lumimyräkät. Onneksi lumi ei Suomessa aiheuta suuria ongelmia, koska täällä on niin hyvin varauduttu siihen.

Jos lento myöhästyy, saattaa matkustaja menettää jatkoyhteytensä. Tällöin

heille on hoidettava varaukset kuntoon uusille jatkoyhteyksille tai matkustaja on reititettävä kokonaan uudelleen. Joskus tulee myös tarve hankkia matkustajalle yösiä.

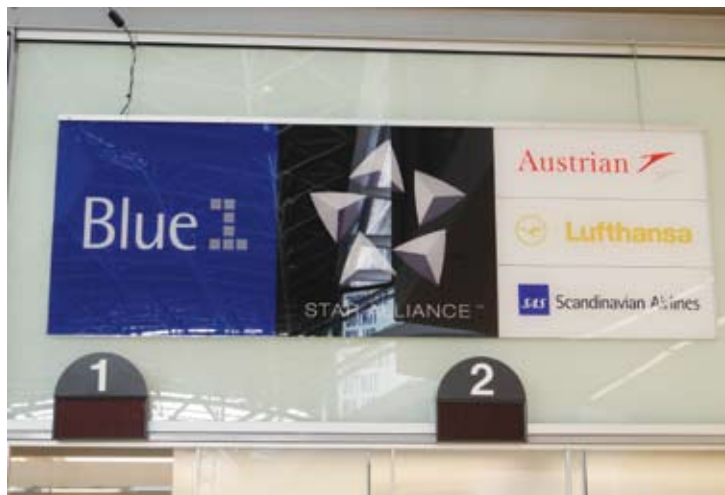
Oman haasteensa nykyään saattavat tuoda jatkuvasti yleistyvät erilaiset pelkästään netissä toimivat matkatoimistot. Varausten kanssa ilmenevien ongelmien ilmaantuessa saatetaan tarvita yhteydenottoja lipun myyjään, mutta se voi olla joskus matkustajalle hankalaa, kun matkatoimistoa ei tahdo tavoittaa.

North Hubin edustama Air France on hiljattain luopunut kokonaan paperisista lipuista, kyseinen lentoyhtiö käyttää enää vain sähköisiä dokumentteja. Tämä tuntuu olevan suunta muissakin yhtiöissä.

Hauskana yksityiskohtana mainittakoon lopuksi vielä yksi matkustajaryhmä – spontaanit matkustajat. Heitä tulee tiskille joskus viikonloppuisin yökerhossa saatujen ideoiden perusteella kyselemään lentoja lämpimään. Jotkut sitten lähtevät matkaan jotkut eivät. Monille lienee yllätys, ettei reittilennoille myydä edullisia ”äkkilähtöjä”, vaan ainoastaan normaalihintaisia lippuja. Mitä lähempänä lennon lähtöhetkeä ollaan, yleensä sen kalliimpia lippuja on jäljellä, tämä riippuen lennon täytösteestä. Mutta ei hinta kaikkia pelota. Innokkaimmasta päästä olivat ne kaksi poikaa ja tyttöä, jotka ostivat varhain lauantaiaamuna menopaluuuliput lämpimään Miamiin.

Haastateltavana Sami Honkanen, North Hub Services Finland Oy

Teksti ja kuvat
ARTO KUJALA

Paikallinen sopimus ikääntyneiden työajan lyhentämisestä

■ Finnairin tekniikan yhtiöissä on sovittu työehtosopimuksen mukaisesta ikääntyneiden työntekijöiden työajan lyhentämiseen liittyvistä käytännöistä paikallisesti. ITA ry:n ja työnantajan välillä solmittu sopimus koskee työntekijän aloitteesta tapahtuvaa työajan lyhentämistä.

Lentoliikenteen teknisiä palveluja tuottavien yritysten vähintään 55 vuotta

täyttäneet työntekijät voivat halutessaan pyytää työnantajaa lyhentämään työaikaansa. Mahdollisuus perustuu ikääntyneiden työntekijöiden lyhentämistä koskevaan työehtosopimuksen 29. §:ään.

Palkkaa alennetaan työajan lyhennystä vastaavasti. Työnantaja ja työntekijä voivat sopia työajan lyhentämisen tavasta ja ajankohdista. Jos muusta ei sovita, työnantaja määrittelee työajan lyhennys-

tavan ja ajankohdan. Työajan lyhennystä käsitellään työssäolon veroisena aikana.

Sopimuksen sisällöstä kerrotaan tarkemmin 5.8. julkaistussa uutiskirjeessä jäsenille.

Työterveyshuolto kuuluu myös määräaikaisille

■ Sosiaali- ja terveysministeriö muistutti kesäkuussa työnantajia lakisääteisestä velvollisuudesta järjestää työterveyshuolto määräaikaisessa palvelussuhteessa oleville työntekijöille.

Oikeus työterveyshuoltopalveluihin koskee kaikkia työntekijöitä palvelussuhtemuodosta, tai sen kestosta riippumatta. Mikäli työnantaja järjestää ennaltaehkäisevän työterveyspalvelu-

jen lisäksi sairaanhoito- ja muita palveluja, on ne järjestettävä yhdenvertaisesti kaikille työntekijöille.

Työnantajan on informoitava määräaikaisessa palvelussuhteessa olevia työntekijöitä heidän oikeudestaan työterveyshuoltopalveluihin. Palveluiden toimintatavat on kirjattava työterveyshuoltosopimukseen.

Vuokratyöhön liittyy erityistä lainsäädäntöä, joka velvoittaa sekä työvoimaa vuokraavaa yritystä työnantajana, että vuokratyövoiman käyttäjäyritystä. Vuokratyöntekijän työterveyshuoltopalvelujen järjestämisestä vastuu kuuluu vuokratyöntekijän työnantajalle, ellei toisin sovita.

Lähde: SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖ

**Työterveyshuoltopalvelut
kuuluvat kaikille työntekijöille.**

*Pyydä meidät
kotikäynnille.
Turva.fi:stä löydät
lähimmän
edustajamme.*

*Liiton
jäsenenä saat
huomattavia
etuja.
Katso lisää
www.turva.fi/iau*

Anna meidän juosta puolestasi.

Vakuuttamisesta ei tarvitse tehdä vaikeaa. Pistetään vakuutusasiat kuntoon kotikäynnillä. Paikan päällä, kahvikupin äärellä turinoiden kaikki yksityiskohdat sekä tarpeet tulevat helpommin huomiduksi. Myös vakuutusturva saadaan mitoitettua juuri eikä melkein sopivaksi. Ota yhteyttä alueesi edustajaan ja sovi kotikäynti. Lähimmän edustajan löydät osoitteesta www.turva.fi

Työsuojeluvaalit

■ Työsuojelun yhteistoimintahenkilöstön toimikausi on päättymässä ja on aika järjestää uudet vaalit marras-joulukuussa 2011 yksityissektorin työpaikoilla: palvelualoilla, kuljetuspalveluissa sekä teollisuusaloilla. TTK:n ylläpitämässä työsuojeluhenkilörekisterissä tällaisia työpaikkoja on 6 575. Uusi toimikausi koskee vuosia 2012–2013.

Työpaikkaan, jossa säännöllisesti työskentelee vähintään kymmenen työntekijää, on valittava työsuojeluvaltuutettu ja kaksi varavaltuutettua. Toimihenkilöillä on oikeus halutessaan valita oma työsuojeluvaltuutettu ja kaksi varavaltuutettua. Vaalit voidaan toteuttaa pienemmilläkin työpaikoilla työpaikkakohtaisesti siitä sopien.

Vähintään 20 työntekijän työpaikalla toimii lisäksi työntekijöiden ja työnantajan yhteistyöelimenä työsuojelutoimikunta tai muu vastaava yhteistoimintaelin.

Työsuojelupäällikön tehtävänä on käynnistää riittävän ajoissa vaalien toteuttaminen työpaikalla. Henkilöstön edustaja huolehtivat varsinaises-

ta vaalitoimituksesta ja äänten laskennasta. Ohjeet vaalien toteuttamiseksi löytyvät TTK:n verkkosivuilta.

Hyvinvointia vuorotyöhön

■ Kun vuorotyön haittoja halutaan vähentää, keskeisiä keinoja ovat työvuoroen suunnittelu ja työn organisointi, työterveyshuollon järjestäminen säännöllinen terveysseuranta, koulutus sekä tiedottaminen. Jokainen työntekijä voi myös itse helpottaa sopeutumistaan vuorotyöhön: miten nukkua päivällä, miten vuorotyössä tulisi aterioita, miten kannattaa harastaa liikuntaa tai mitä tehdä, kun väsymys käy sietämättömäksi.

Lisävalaistusta asiaan löytyy työterveyslaitoksen julkaisusta **Hyvinvointi ja vuorotyö**.

Työterveyslaitos, **Mikko Härmä, Irja Kandolin, Mikael Sallinen, Jaana Laitinen ja Tarja Hakola**. Uudistettu painos 2011, 23 sivua, hinta 5,00 euroa.

Saariselälle lomailemaan

■ Liitolla on jäsentensä virkistytymistä varten loma-asunto Saarisellä.

Teerenpesue H 65 loma-asunnossa on vuodepaikat 4 henkilölle. Lisätietoja

www.saariselka.com

Saariselän loma-asunnon varauksia hoitaa Saariselän keskusvaraamo. Varauksen voi tehdä soittamalla numeroon +358(0)16 554 0500, sähköpostiosoite on

keskusvaraamo@saariselka.com

Yritykset aikoivat estää lakkoilun turvaamistoimella

■ Finnair ja Blue1 sekä huolintayhtiöt Barona ja ISS yrittivät kesällä 2011 kieltää 250 000 euron uhkasakolla IAU:n jäseniltä laittomat lakot. Yhtiöt vaativat, että Helsingin käräjäoikeus määrää väliaikaisen turvaamistoimen, jolla mielenilmaukset olisi sakon uhalla kielletty työehtosopimuksen voimassaoloaikana. Yhtiöt

vaativat, että oikeus tekee päätöksen kiireellisesti ja ilmoittamatta siitä IAU:lle, jotta ammattiliitto ei ehtisi reagoida asiaan. Turvaamistointa ei kuitenkaan vietty loppuun asti, vaan se raukesi elokuun alussa oikeuden päätöksellä. Menettely oli poikkeuksellinen työmarkkinoilla.

Kiistan synnyttänyt ulosmarssi liittyi työehtosopimuksen allekirjoituspöytä-

kirjan \$4, Työntekijät, jotka eivät ole lentoyhtiöryhmän myöntämän kiintiölippuedun piirissä. Asia ratkottiin tuolloin valtakunnansovittelija Esa Lonkan johtamassa työryhmässä, jonka tuloksista Finnair ja Blue1 eivät suostuneet neuvottelemaan yhtiöiden linjauksiin vedoten.

Uusi ammattiosasto

Ammattiosastot syntyvät työntekijöiden tarpeesta päästä vaikuttamaan työehtoihinsa ja edunvalvontaan. Jokaisella osastolla on omat lähtökohtansa ja haasteensa. Elokuussa perustettu ja Ilmailualan Unioniin liittynyt Finavian Maapalvelutyöntekijät 009 on liiton uusi uranturtaaja ilmailualan valtiosektorilla.

Tapaus Penauille

Edellisen kerran täysin uusi ammattiosasto liittyi IAU:n jäseneksi vuonna 2006, kun maapalvelutyötä Penauille Servisair Finland nimisessä yhtiössä tehneet työntekijät päätyivät vaihtamaan ammattiliittoa. Aiemmin Palvelualojen ammattiliitto PAM:iin kuullut ammattiosasto vaihtoi jäsenyytensä ja osaston uudeksi nimeksi valittiin Lentoliikenteen Maapalvelutyöntekijät LeMa 006. Lähtökohta hankkeelle oli järjestäytyä selkeästi ilmailualalle suuntautuneeseen ammattiliittoon, jolla oli tarjota heidän työhönsä soveltuva yleissitova työehtosopimus. Lisäksi alan muut työntekijät olivat järjestäytyneet omien ammattiosastojensa kautta IAU:hun.

Työehtosopimuksen vaihtuminen yrityskohtaisesta sopimuksesta lentoliikenteen palveluja koskevaan yleissitovaan sopimukseen herätti luonnollisesti työnantajapuolella epäilyksiä. Synkimmissä pohdinnoissa povattiin loppua koko yhtiön toiminnalle. Muutos toteutui kuitenkin riittävässä yhteisymmärryksessä kaikkien osapuolten kannalta. PAM tunnisti työntekijöiden tarpeet ja irtisanoi omasta puolestaan yrityskohtaisen sopimuksen. Yhtiön toiminta jatkuu edelleen. Nimi on tosin supistunut muotoon Servisair Finland, mutta tulevaisuuden uskosta kertoo, että uusia työntekijöitä on palkattu viimeksi keväällä.

Servisarin työntekijöiden järjestäytymisessä on tapahtunut sittemmin toinenkin muutos. Saatuaan noudatettavaa työehtosopimusta koskevan asiansa järjestykseen, LeMa yhdistyi vuonna 2008 Ulko- ja maisten Lentoyhtiöiden Työntekijät 008:n kanssa. Näin muodostui uusi ammattiosasto, Ilmailualan Maapalvelutyöntekijät ILMA 007. Muutoksessa kaksi samankaltaista lähtökohdista käsin jäsentensä työ- ja palkkaehtoja ajavaa ja etuja valvovaa ammattiosastoa yhdisti toimintansa.

Kulklaitosten perintö

Penauillen Servisarin työntekijöiden ammattiosastoprosessin vertaaminen nyt perustetun Finavian Maapalvelutyöntekijöiden lähtökohtiin antaa hyvän kuvan uuden ammattiosaston uudenaikaisista haasteista. Penauille Servisair Finlandin taustalla oli ranskalais-englantilainen monialan jättikonserni sekä useiden kansainvälisten maapalveluyritysten yritysjärjestelyt, joten konsernin työnantajapolitiikassa työehdot miellettiin lähinnä ulkopuolelta määräytyvinä paikallisina tekijöinä. Työntekijöiden järjestäytyessä Suomessa alan muiden työntekijöiden tavoin IAU:hun, konsernissa hyväksyttiin tosiasia, että sen suomalaisessa tytäryhtiössä noudatetaan jatkossa alan yleissitovia työehtoja.

Finavian Maapalvelutyöntekijöiden perustajajäsenten työnantaja on Finavian tytäryhtiö Airpro. Yhtiön omaleimainen työehtosopimustoiminta on ollut sidoksissa valtion liikelaitosten syntyyn ja siihen liittyviin työnantajan edunvalvontajärjestelyihin. Kun kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön ilmailuosastosta polveutuneen Ilmailulaitoksen työnantajapolitiikka laitettiin uuteen kuosiin 1993 valtiovarainministeriön toimesta, yhdeksi neuvottelupariksi muotoutui ajanoloon Liikenne- ja erityisalojen Työnantajat LTY ja Ilmailulaitoksen toimihenkilöitä edustanut Henkilöstöunioni HU.

Henkilöstöunioni oli sopijaosapuolella myös Airpron yritysakohtaisissa työehtosopimuksissa, mutta luopui myöhemmin kunniasta osallistua neuvotteluihin ilman työntekijöiden mandaattia. Tässä vaiheessa Airpro oli tietoinen, että sen järjestäytyneiden työntekijöiden enemmistö oli IAU:n eri ammattiosastojen sekä Suomen Lentoemäntä- ja Stuerthidistys SLSY:n jäseniä.

Airprolle syntyneessä ollut ongelma oli kuitenkin ratkaistu kaikessa hiljaisuudessa jo etukäteen. Sopimustoiminta siirrettiin suoraan neuvottelujärjestö Pardialle, jonka alajärjestönä Henkilöstöunioni toimi. Ilman tätä ratkaisua Airpron maapalveluissa ja matkustamopalveluissa työskentelevien työntekijöiden työehdot olisivat määräytyneet IAU:n ja SLSY:n solmimi-

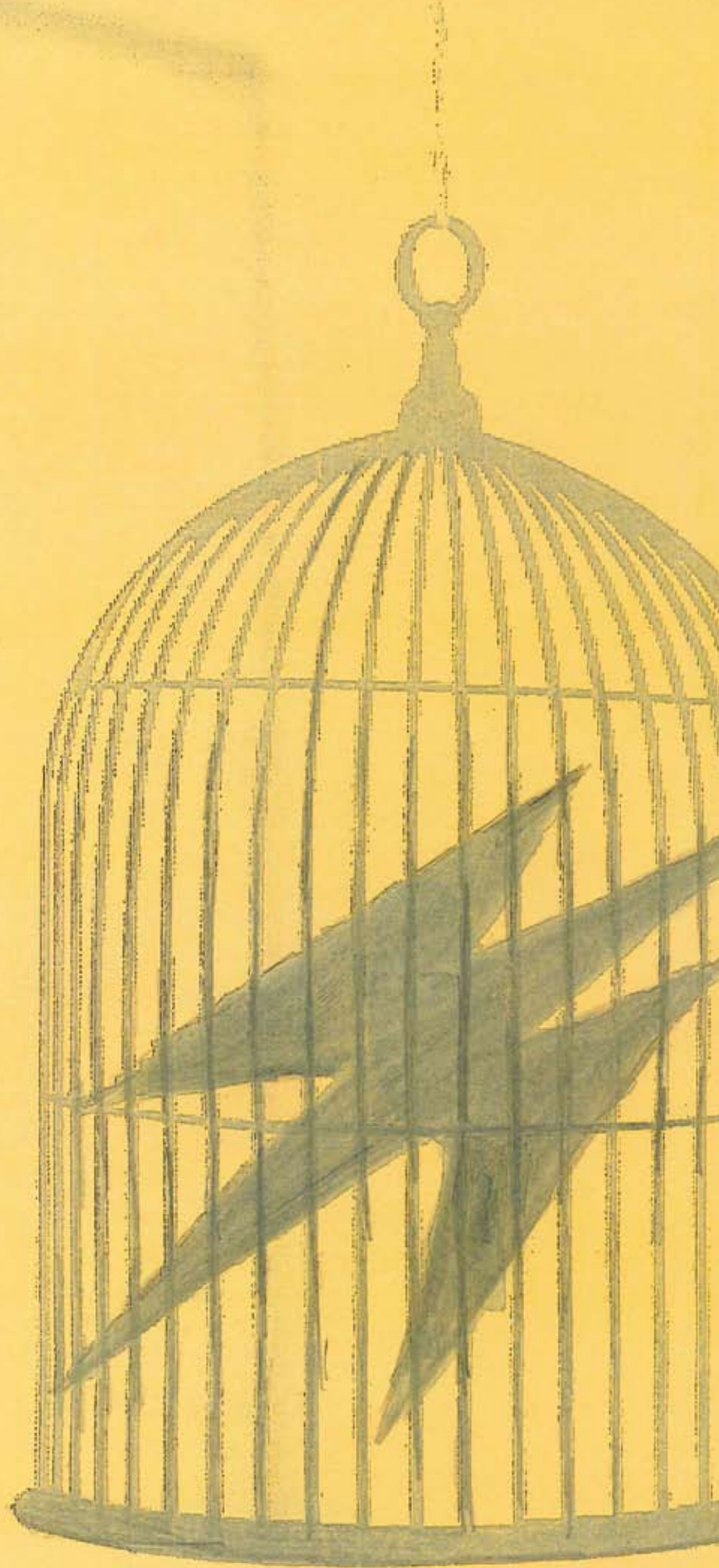
en yleissitovien työehtosopimusten mukaan jo vuonna 2007.

Airpro selvitystilassa

Tapahtumat osoittavat uuden ammat-
tiosaston perustamiseen liittyvistä uu-
denlaisista haasteista. Finavian Maa-
palvelutyöntekijöillä on vastassaan se-
kä normaalia työehtosopimustoimintaa
välttelevä työnantaja että sen menette-
lyä tukeva neuvottelujärjestö. Toisaal-
ta tukea löytyy omalta ammattiliitol-
ta, jonka muissa ammattiosastoissa on
yli 2 000 Finavian ylläpitämällä lento-
asemilla maapalvelutehtävissä työsken-
televää jäsentä.

Airprolle sen yhteistyö Pardian kans-
sa on osoittautumassa Akilleen kanta-
pääksi. Toisin kuin yhtiö koettaa va-
kuutella, järjestellyt työehtosopimuk-
set sitovat ainoastaan allekirjoittaneita
osapuolia. Päästäkseen tällä kertaa eroon
ongelmastaan, Airpron ainoa realistinen
keino on osallistua neuvotteluihin yh-
dessä Finavian Maapalvelutyöntekijöi-
den, IAU:n ja Palvelualojen työnantajat
PALTA:n kanssa. Neuvotteluissa etsitään
kaikkia osapuolia tyydyttävät menette-
lytavat, jolla Airpron työntekijöille taa-
taan heille kuuluva oikeus olla osallise-
na omia työehtoja ja edunvalvontaa kä-
sittelevässä päätöksenteossa.

JUHANI HAAPASAARI
IAU:n puheenjohtaja

Laajempi kulma ilmailualan edunvalvontaan

Kirkkonummen Majvikissa järjestettiin 22.8. keskusjärjestörajat ylittävä seminaari lentoliikenteen palveluissa toimivien ammattiliittojen kesken. Tilaisuuteen osallistuivat toimihenkilöjärjestöistä koollekutsuja Pro, sekä Pardia ja SAK:n jäsenliitoista SLSY sekä IAU. Liittoamme tapautumassa edusti hallitus.

■ Päivän teemana oli hahmotella ja tunnistaa alalla käynnissä olevan muutoksen tuomia haasteita, tarpeita ja mahdollisuuksia edunvalvonnan näkökulmasta. Keskustelun aiheeksi nousivat myös liittojen toimialueiden väliset rajapinnat. Ammattiliitot ovat tottuneet hoitamaan omaa tonttiaan varsin itsenäisesti. Erityisesti näin on käynyt tulopoliittisten kokonaisratkaisujen jälkeisten liittokierrosten, ja kolmikan-ta valmistelun vaikeiden vuosien aikana. Samanaikaisesti kuitenkin on työelämä vaivihkaa muuttunut ja yhteistoiminnan tarve kasvanut. Kuvattu kehitys on tapahtunut työmarkkinoil-

la laajasti. Mutta aivan erityisesti se on koskenut ilmailualaa, joka on viimeiset vuodet ollut, sekä itseaiheutetun, että luonnon- ja markkinavoimien luoman myllerryksen sekoittama.

Yhteistyöryhmä

Seminaarissa perustettiin läsnä olleiden liittojen välinen työryhmä etsimään vastauksia yhteistyön parantamiseksi ilmailualan edunvalvonnassa. IAU:sta ryhmään nimettiin varapuheenjohtaja **Reijo Hautamäki** ja liittosihteeri **Juha-Matti Koskinen**.

UNIONI/TOIMITUS

JM Koskinen

Tutustu

www.kuljetusliitot.fi

Kuljetusalojen ammattiliiton perustamishankkeen nettisivut on avattu. Tutustu sivuihin ja anna palautetta hankkeesta.

■ Kuljetusalan liitot pyysivät keväällä 2008 professori **Harri Melinin** laatimaan selvityksen uuden yhteisen kuljetussektorin liiton perustamisen tarpeista, tavoitteista ja rakenteista. Hän päätyi esittämään uuden sektoripohjalte rakentuvan logistiikka-alan ammattiliiton perustamista.

Liitot käsittelivät tehtyä esitystä Helsingin Työväentalolla Paasitornissa 9.10.2008 ja ilmaisivat valmiutensa jatkaa syventävää selvitystyötä.

Kuusi liittoa mukana selvitystyössä

Uuden kuljetusalan ammattiliiton perustamishankkeessa mukana olevat liitot edustavat monipuolisesti kuljetusalan ammattilaisia, jotka toimivat maalla merellä ja ilmassa. Hankkeessa ovat mukana seuraavat kuljetusalan liitot: Auto- ja Kuljetusalan Työntekijäliitto AKT ry, Ilmailualan Unioni IAU ry, Posti- ja logistiikka-alan unioni PAU ry, Suomen Merimies-Unioni SMU ry, Suomen Lentoemäntä- ja Stuerttiyh-

distys SLSY ry ja Veturimiesten liitto VML ry.

Sektoripohjaisen liiton toimintamalli

Uusi kuljetusliitto rakentuu ammattidentiteettiä arvostavaan sektorikoh-taiseen itsenäisyyteen. Liiton sisällä toimii kuusi sopimuspoliittisesti itse-näistä sektoria, joita ovat: Autoliiken-nesektori, Satama- ja huolintasektori, Merenkulun sektori, Ilmailu- ja mat-kailualan sektori, Postialan sektori ja Rautatieliikennesektori.

Kuljetusalojen ammattiliiton perusta-mishankkeeseen voi tutustua ja sitä kom-mentoida hankkeen nettisivuilla. Mikäli hankkeessa mukana olevat liitot hyväk-syvät tehdyn esityksen uuden liiton pe-rustaminen ajoittuu vuodelle 2014.

UNIONI/TOIMITUS

Kesäinen

IAU järjesti jäsenilleen kesäisen Tallinnan risteilyn 26 – 27.8. Köysien irrotessa vallitseva merisää oli seuraava: illallisen- ja lounaanpuoleista hyvää tuulta alle 5 m/s. Aallonkorkeus Suomenlahdella oli noin 15 cm ja humpankorkeus silmämääräisesti noin metrin. Osallistujille sitä oli odotettavissa huomiseen keskipäivään asti.

JÄSENRISTEILY

Ote hallituksen pöytäkirja

IAU:n hallitus johtaa liiton toimintaa sääntöjen ja edustajiston päätösten mukaisesti. Sen paikkajaossa ensisijaisesti on otettu huomioon ammattiosastojen koko. Kaikille edustajistokauden alussa ole-massa oleville osastoille taa-taan kuitenkin vähintään yksi paikka. Hallituksen toiminta-kyvyn kannalta keskeistä on sen yhtenäisyys. Tavoitteena ovat yksimieliset päätök-set. Tapa edellyttää valmiutta avoimeen, ja toisinaan kank-kuja säästämättömään, kes-kusteluun.

■ Hallinnon alustava kokoussuunnitel-ma hyväksytään edustajiston syyskoko-uksessa vuosittain. Heinäkuu poisluki-en on tapaamiset suunniteltu joka kuu-kauden ensimmäiselle tiistaille klo 10 alkaen. Ilmailualan alituinen rauhatto-muus on kuitenkin johtanut siihen, et-tä esimerkiksi viime vuonna kokouksia oli yhteensä 17.

Päätetään puhe – ja esitysoikeudet

Tällä hetkellä hallituksen työskentelyyn päätösvaltaisena osallistuvat puheen-johtajat, sihteeri, sekä yhdeksän varsi-naista – ja kaksi lisäjäsentä. Lisäksi ko-kousten vakikalustoa ovat edustajiston puheenjohtajat, ammattiosastojen pu-heenjohtajat ja liiton toimisto. Tavoit-teena on päätösten läpinäkyvyyden li-säksi, että ne tavoittavat aktiivit ensikä-den tietona. Luonnollisesti esityslistan aiheiden niin edellyttäessä, on kutsut-tuna paikalla usein myös asiantuntijoi-ta tai esittelijöitä.

Edunvalvonta – ja sopimusasiat

Varsinaisen esityslistan alkupäässä en-simmäisenä käsitellään riita-asiat. IAU antaa jäsenilleen apua erimielisyyksissä, jotka ovat aiheutuneet työsopimussuh-teista tai ay-toiminnasta. Tätä nykyä va-litettavan usein tämän polun päässä hää-möttää lakitupa kustannuksineen. Kun kysymys on yhteisesti kerättyjen varojen käytöstä, tulee päätöksenteon olla erityi-sen huolellista.

Toinen usein toistuva kokonaisuus ovat yritysten kanssa solmittavat paikalli-set sopimukset. Työehtosopimuksem-me mukaisesti osa niistä on ammat-tiosastojen solmittavissa, ja osa edel-lyttää hallituksen hyväksyntää. Mitä enemmän alalle on tullut uusia yrityk-siä, sitä haasteellisemmaksi niiden te-keminen on käynyt. Samoin joidenkin yritysten järjestäytymättömyys, tai jär-jestäytyminen muualle kuin Palvelu-

alojen työnantajat PALTA ry:n jäseniksi on hankaloittanut sopimusten valvontaa.

Järjestöasiat

Merkittävän asiakokonaisuuden muodostavat järjestöasiat. SAK:n jäsenliittona ja osana sen kuljetusliittoperhetä on IAU mukana laajempaa kokonaisuutta. Emme ole muusta maailmasta eristetty saareke. Tästä syystä on yllä-

pidettävä jatkuvaa yhteistyötä muiden toimijoiden kanssa. Kaikki työ tähtää ilmailualan edunvalvonnan edellytysten varmistamiseen ja entisestään kehittämiseen.

Järjestöasioihin kuuluu myös liiton sisäisen rakenteen, erityisesti ammattiosastojen, solidaarisen yhteistoiminnan ylläpito. IAU on lisäksi myös työnantaja. Hallituksen tehtäviin kuuluu liiton palveluksessa olevien työsuhteista päättäminen, sekä omaisuuden hoitaminen.

Jäsen – koulutus – viestintä – ja muut asiat

Ennen kuin kello hiipii kohti neljää, ja osanottajat alkavat hermostuneesti liikehtiä. Käsitellään vielä nivaska juoksevia asioita. Niitä tyypillisesti ovat kurssianomusten ja jäsenmaksuvapautusten läpikäynti, sekä asianmukainen hyväksyntä. Liiton tilaisuuksista, sekä muusta ylimääräisestä toiminnasta päättäminen, ja hiipii mukaan joskus joku virallinen onnittelukin. Aktiivit ja yhteistyökumppanit täyttävät vuosia ja menevät naimisiin siinä kuin valtaväestökin.

Sitten kopahtaa puheenjohtajan nuija, ja virallinen osuus on päättynyt. Mutta sellaisiakin tapauksia tunnetaan, joissa keskustelua on epävirallisesti jatkettu toisaalla.

JM KOSKINEN

Kuvassa IAU:n hallituksen jäsenet vasemmalta Jukka Salonen, Kari Winter, Juhani Haapasaari, Marko Heikkilä, Jouko Saarela, Satu Pakkala, Pasi Nykänen, Nilgün Josipov, Reijo Hautamäki, Jim Röppänen, Jukka Kokkonen, Jouko Kettunen ja Markku Elomaa. Kuvasta puuttuu Juha-Matti Koskinen.

Voiko työnantaja määrätä pukeutumisesta?

KYSYMYS

Voiko työnantaja määrätä pukeutumisestamme toimistolla jos se ei tarjoa mitään työvaatteita eikä ”vaaterahaa”? Olemme siististi pukeutuneita, pääsääntöisesti farkuissa, mutta kenelläkään ei ole mitään todella lyhyitä hameita tai narutoppeja tai repaleisia/likaisia vaatteita.

VASTAUS

Jos työnantaja ei kustanna työvaatteita, ei sillä ole mitään laillista tai sopimussellista oikeutta vaatia pukeutumiselta mitään.

Eri asia on sitten mikä missäkin työssä on asiallista pukeutumista. Siitä voi olla monenlaisia käsityksiä, joista on paha lähteä kinastelemaan. Lopputuloksena on kuitenkin vain se, että joku pahoittaa mieltään ja tietysti katkeroituu ja alkaa kantaa kaunaa.

Jos mieltensä pahoittaja on työntekijä, hän tietysti menettää työmotivaationsa ja työ kärsii. Samoin kärsii tietysti asiakkassuhteet. Lisäksi tulee pahat puheet ja huono työilmapiiri. Jos mieltensäpahoittaja taas on työnantaja, niin sehän tietysti kosta homman sopivassa vaiheessa, jos taas seuraa tuo ensimmäinen asia.

En oikeastaan voi muuta kun suositella, että koettaisitte selvittää asian mahdollisimman myönteisessä hengessä, ettette joutuisi riitojen tielle. Sillä tiellä kun ongelmat tahtovat vain kertautua.

Työehtosopimuksessa on asiasta hyvin yksiselitteinen määräys:

101. § Työvaatetus ja virkapuku

1. Työnantaja kustantaa erityisen työvaatetuksen ja pesuaineet paikallisesti sovittavalla tavalla.
2. Työnantaja kustantaa määräämänsä virkapuvun.

ARTO KUJALA
sopimussihteeri

KENTÄN TASOLTA

1. Osallistuitko mihinkään kesätapahtumaan?
2. Miksi?

teksti ja kuvat: JYRKI VÄYRYNEN

HENRI WALLIN
Barona Handling Oy

1. En.
2. En ole ehtinyt työkiireiden vuoksi.

EMMI KOSKI,
Finnair Catering Oy

1. En.
2. En ole ehtinyt. Olen ollut koko kesän tiiviisti töissä.

MIKKO HAKALA,
Finnair Catering Oy

1. FHRA Nitro Nationals kisoihin.
2. Moottoriurheilu kiinnostaa ja siellä oli paljon mielen kiintoista valokuvattavaa.

TIMO HURRI,
Barona Handling Oy

1. En.
2. Lomat ovat vielä edessä, joten kesä on mennyt töiden merkeissä.

Työkaverit luovat hyvän työpaikan

■ ”Työkaverit tekevät työpaikastani sen, mikä se on”, tiivistää työkaveruuden merkityksen Eläkevakuutusyhdistö Eteran järjestämiin tarinatalkoisiin osallistunut Päivi. Työkaveruudesta kertovia tarinoita lähetettiin vuoden aikana yhteensä lähes 350. Tarinat antavat elämänmakuisen kuvan suomalaisen työelämän arjesta niin ilon, muutosten kuin surunkin hetkinä. Flirttiä ja romantiikkaa unohtamatta.

”Haluamme herättää keskustelua meidän jokaisen vastuusta hyvästä työkaveruudesta. Hyvät työkaverit ja reilu pomo vaikuttavat tutkimusten mukaan keskeisesti haluun jatkaa työelämässä vaikka jo vähän kremppaisena tai eläkeikää lä-

hestyttäessä”, taustoittaa toimitusjohtaja **Hannu Tarkkonen** Eteran Työkaveruudesta työvoimaa -kampanjaa. Kampanja liittyy tavoitteeseen pidentää suomalaisten työuria.

Työhyvinvoinnin asiantuntija **Tiina Holappa** Eteran työhyvinvointiyrityksistä korostaa, että hyvä työkaveruus ei ole itsestäänselvyys. Jokaisessa työyhteisössä on omat pelisääntönsä, joiden noudattaminen on tärkeää. ”Omia työyhteisöaitojaan ja rooliaan työyhteisössä voi arvioida ja kehittää. Tähän haluamme kampanjallamme antaa välineitä.”

Työkaverit mainitaan toisinaan jopa syyksi jatkaa työpaikassa ja vähintään he tekevät töihin lähdöstä muka-

vampaa. ”Työni on aika tylsää ja pak-kotahtista, mutta kun minulla on niin loistavia, hauskoja ja ymmärtäväisiä työkavereita työpäivät ei tunnu tuskalta. Huonostikin alkanut päivä yleensä paranee oltuani hetken työkavereiden seurassa”, miettii vaihetyötä tekevä Hanna-Mari.

Myös taukojen ja yhteisten hetkien merkitystä pohditaan. ”Edellisessä työpaikassa oli kahvitunnit ja työporukka oli selvästi enemmän hitsaantunut yhteen, koska kaikki tutustuivat keskenään ja henki oli parempi. Työntekokin oli hauskeempaa”, kertoo Timo.

STT/ETERA

Saukki, Osa 10

Suuret setelit

Lomaraisto unohtuneella viimeisellä viisikymmentäsenssillä pyörähtää levylautaselle **Four Catsin Suuret Setelit**. Aja-ton kertomus tulojaon yhteiskunnan mainostaulujen takaa ikuisen epäoikeudenmukaisuuden heittäjästä varjosta. Tutkielma haikkeudesta, jonka entinen työtoveri kiteytti aina palkkakuitin avattuaan: ”Siinähan se. Nätti summa. Vaan ei sovi hurjan pojan haaveilla siitä, mikä pankin, luottokunnan ja saamamiehen omaa on”.

■ Raha haastaa rakkauden rallien ainaisena ykkösaieheena. Rahan puutetta tai sen tuhlaamista kuvaavia viisuja on vaikka kuinka. Yleinen on myös yhdistelmä, jossa ekonomisesti rajoituneemman kansanosan uskoa kurjan elämänsä kestämiseen koetetaan valaa väitteellä: rahalla ei saa rakkautta. *Suuret Setelit* liittyi syntyäkanaan 60 vuotta sitten mutkattomasti tähän perinteeseen, mutta on kansainvälisen finanssikriisin aikana kuin huomaamatta saanut aivan uutta merkityssisältöä. Peruskysymyksenasettelu: kuka tallettelee vihreäselkäisen dollarin, kuten englanninkielisessä alkuteoksessa ihmetellään, ei ole mihinkään muuttunut.

AA-kerhossa I

Laulun suomenkielisten sanojen tekijän **Sauvo Puhtilan**, so. **Saukin**, tekstissä esiintyvän kertojan suuhun sijoittama kuvaus tämän edustamasta arvomaailmasta on moraalisesti vähintäänkin arveluttava. Esitetyn kaltainen juureton elämäntapa, johon liittyy runsas humalahakuinen päihteen käyttö ja uhkapeli, aiheuttavat tunnetusti

mittaamatonta inhimillistä kärsimystä. Tätä kovin kevyin perustein jaettua tuomiota alentavana seikkana voidaan jossain määrin pitää velikullan ilmeistä perheettömyyttä. Hänen voi ennakoida aiheuttavan vaikeuksia lähinnä itselleen, vaikka hän ei sitä vielä ole valmis hyväksymäänkään. Mikään ei viittaa siihen, että rulettipöydässä pyörisivät elämäkumppanilta kiristetyt lapsilisät, joskaan emme voi olla täysin varmoja. Tunnetaan toki niinkin paa-tuneita tyyppisiä, joilta tyystin puuttuu kyky tuntea katumusta. Toisaalta tekstin subjekti mainitsee toistuvasti myös harrastuksensa laulamisen, jossa korkean tason saavuttaminen edellyttää yksilöltä huomattavaa omistautumista, päämäärätietoisuutta ja ahkeruutta. Tosin mikään säe ei paljasta pään henkilön musiikillisen kunnianhimon syvyyttä, jos sellaista edes ilmenee. Karaoke on vapauttanut veisaamaan niin monia, joiden olisi ollut hyvä ikuisesti vaieta.

Sellaisen johtopäätelmän voi kuitenkin tehdä, että kertojalla on lapsuuden kodista omaksuttuna malli epäsovinnaisen käytöksensä pohjaksi. Tästä kertoo

myös hivenen ironinen, lähes halveksuva suhtautuminen ansiotyötä kohtaan. Erityisen kiinnostavaa on, että nimenomaan äiti on se auktoriteetti, johon kertoja vetoaa puolustellessaan valintojaan. Tämän kirjoittaja ei liiaksi halua hirttäytyä kiinni traditionaaliseen ydinperhemalliin, ja sen asettamiin ahtaisiin rooliodotuksiin. Yleensä kuitenkin tässä tarinatyypissä huonon roolimallin antajaksi, toisinaan jopa hulluuteen kehottajaksi, mainitaan isä. Luultavasti sen voi karkeasti arvioida vastaavan myös tilannetta todellisuudessa. Maailma äitien neuvoilla olisi luultavasti turvallisuushakuisempi kuin tämä nykyinen, mutta olisiko se näinkään hauska?

Isän mainitsematta jättämisen syitä kuulija voi ainoastaan arvailla. Todennäköisin syy voisi olla, että äiti on laittanut jo hänetkin matkoihinsa, tai sitten hän on omatoimisesti tiehensä suorinut. Niin tai näin, asenteet periytyvät ja niiden mukana köyhyys. Laulun henkilö ei usko elämänmuutokseen, vaan kokee osansa ennalta määrätyn. Tämän sahurin ohjaaminen terveiden elämäntapojen ja kohtuuden pariin tuntuu toivotomalta työsaralta jopa karaistuneemmallekin kansanvalistajalle.

AA-kerhossa II

Entä jos kokonaiset kansakunnat valitsisivat edellä mainitun kaltaisen elämäntavan? Hylkäisivät velvoitteen ja keskittyisivät laulun sekä välittömän hedonistisen onnen tavoitteluun.

Näinhän väitetään niiden yli viiden miljoonan asukkaan talous- ja rahoiliitto EMU:n jäsenen toimineen, jotka rajoittuvat Välimereen. Toistaiseksi Ranskaa lukuun ottamatta, galleja vasta epäillään.

Hämmästyttävää kyllä ostovoimailastojen mukaan Kreikassa, Portugalissa, Espanjassa tai Italiassa ei kokonaisuutena vietetä sen kummempaa kulutushalua kuin Suomessakaan, tulonjako on vain vielä epätasaisempi. Kreikkalaiset eivät eläköidy tai mukavoidu aiemmin kuin muuallakaan Euroopassa ja työpäivien mittaa kelpaa vertailla. Portugalissa tai Espanjassa ei palkkollisella ole varaa odotella mañanaa sen enempiä kuin Saksassakaan. On vähintäänkin kyseenalaista yrittää selittää kansanluonteiden ominaisuuksilla tilannetta, johon on ajauduttu. Mutta niinhän se useimmiten on, että yksinkertaisin selitys, vääräkin, on helpoiten lähes kaikkien omaksuttavissa. Ja kehäpäätelmät vahvistavat itseään. Tämä piikki ei osu ainoastaan Perussuomalaisiin, vaan jossain mitassa kaikkiin poliittisiin toimijoihin, myös puoluepolitiikan ulkopuolelta, joiden agendalla on omista lähtökohdistaan pyrkiä television uutisissa 15 sekunnissa selittämään ja selättämään mikä hyvänsä ongelma. Miksi köyhyyttä ja syrjäytymistä koskevissa jutuissa haastatellaan keskipalkkaisia tutkijoita asiantuntijoina, eikä niitä, jotka sinnittelevät 400 euron kuukausituloilla? Ei silti, yhtä hämmärä tekijä, kuluttajien luottamus tule-

vaisuuteen, on kaikkialla vahvistunut ja romahtanut vuorotahtiin viimeisen puolen vuoden aikana jo niin monesti, että usko uskon mittaamiseen ei kaikkilta osin ole enää uskottavaa.

Globaali-talouden kovin ydin on rakennettu viennin, siis kaupan, varaan, eikä Kreikasta ole ollut paljon vietävää sen jälkeen kun klassinen sivistys menetti markkina-arvonsa. Paikallinen kauppatase on ollut murheellista luettavaa. Kohtuullisen vaatimattomana kansantaloutena sen pelastaminen ei myöskään ole ollut niin tärkeää, kuin vaikkapa huolehtia suurten riski – ja muiden sijoitusten saatavista. Talouskasvumme ja investointimme ovat eläneet velasta ja velaksi. Toistaiseksi apparaatti on toiminut mainiosti, talouskasvu on imenyt eroa kiinni, mutta nyt entisten johtavien teollisuusmaiden, ex-G7, valtionvelka on yli 110 prosenttia. Luku on suurempi kuin kertaakaan 50-luvun jälkeen, jolloin jälleenrakennus sodan jäljiltä oli vielä täydessä käynnissä.

USA on oma lukunsa. Vapaan maailman vapaa rahoittaja joutuu taas ottamaan lainakattoaan ja ottamaan kiljoonan velkaa selvittääkseen itselleen asettamistaan tehtävistä, muun vapaan maailman seurattessa henkeään pidätellen vierestä. Tämäkin on tähän asti sujunut hyvin, mutta nyt kolmen a:n luotoluokituksesta on livahtanut yksi pois. Jokainen ymmärtää, että tarjoilu aa-kerhossa on niukempaa.

Seteliselkärangattomat

Toistaiseksi olemme keskittyneet niihin, jotka ovat antaneet suuret setelinsä toisten tallettaviksi, ja on aika kysyä minne ne sitten ovat päätyneet. Maailman suurimmat nettolainajaat valtiaina ovat niitä, jotka kaikkein vähiten kohdistavat varojaan omien kansalaistensa hyvinvointiin. Jos jonkinlaisena itseisarvona pidetään ihmisoikeuksien ja demokratian edistämistä maailmassa, ei totisesti hyvältä näytä tällä hetkellä. Neuvostoliiton ja sen myötä reaalisisialismin romahdusta seuran-

Four Cats

- 1958 perustettu mieskvartetti
- Perustajajäsenet Esa Laukka, Pentti Lasanen, Kai Lind ja Kai Ruohonen
- Television musiikkiohjelmien taustayhtye
- Ohjelmisto enimmäkseen käännösiskelmiä
- Suurimmat menestykset Suuret Setelit (Greenback dollar) ja Painu Pois Jack (Hit the road Jack)

nut optimismin vuosikymmen tukehtui Kiina-ilmion jyrättyä sen yli. Kylmän sodan aikana säännellyn talouden vapautuminen avasi niin huikeat kasvunäkymät, että hallitukset kautta läntisen maailman ajautuivat dollarinkuvat silmissään markkinavoiemien sätkynukkeiksi. Suuryritykset alkoivat määrätietoisesti kasvattaa yhteiskunnallista vaikutusvaltaansa. Tästä on Suomessakin aivan riittävästi esimerkkejä kuinka yritys ottaa valtion tai kunnan panttivanhikseen, ja hyödyn irti saatuaan siirtää toimintansa muualle, yleensä ulkomaille ja sysää suljetun yksikön entisine työntekijöineen yhteiskunnan hoidettavaksi. Matka Kemijärven sellutehtaalta, Myllykosken kautta Finnair-tekniikkaan Vantaalle ei ole kovin pitkä. Huonoimmasa asemassa tietysti ovat haja-asutusalueet, jonne uutta korvaavaa työtä ei välttämättä koskaan synny. Tilanne on sikäli mutkikas, että valtioiden edellytykset sammuttaa näitä tulipaloja heikenevät verotulojen vähenemisen myötä jatkuvasti. Tämä tapahtuu sitä mukaa kun harmaa talous kasvaa ja voimistuu entisestään, sekä eniten tienaa kansanosaverosuunnittelee tulonmuodostuksensa tavalla, josta veronkierto ei ole kaukana. Kuitenkin jostain olisi maksu-mies saatava. Syntyy paradoksaalinen tilanne, kun yritysmaailma tarvitsee juuri niiden ihmisten poliittisen tuen niin sanotuille työelämän reformeilleen, kuten eläkeiän nostolle ja perusturvan heikentämiselle, joita nämä asiat eniten koskettavat. Elämme laimeastikin arvioituna varsin mielenkiintoisia yhteiskunnallisia aikoja.

Eläköön se pieni vero

Maailman kolmanneksi rikkain mies yhdysvaltalainen **Warren Buffett**, jonka omaisuudeksi on arvioitu 37 miljardia dollaria ja rapiat päälle, on aloittanut mielenkiintoisen kampanjan. Saatuaan tietää vastaanottovirkailijansa veroprosentin olevan suunnilleen puolet suurempi kuin hänen omansa, on hän kehittänyt mallia, jossa veron prog-

ressiivisuutta lisättäisiin huomattavasti vaikkapa siitä, mihin me olemme tottuneet. Ajatuksensa hän perustaa ei niin järin mullistavalle pohjalle kuin, että niiden, jotka markkinoiden toiminnasta eniten hyötyvät, tulisi myös suhteessa kustantaa suurin osa nykyisen järjestelmän ylläpitoon tarvittavasta infrastruktuurista. On varsin luultavaa, että tästä mainiosta avauksesta huolimatta ei hankkeen taakse synny varsinaista kansanliikettä. Vaan mistäpä sen etukäteen tietää, kenties **Lilius**, **Wahlroos**, **Taxell** ja kumppanit hyvin innostuvat. Kaikki mainitut tunnetaan terävinä ja ennakkoluulottomina yhteiskunnallisina ajattelijoina.

Lähestymme joka tapauksessa vääjää-

Suuret setelit

*Toisien mielestä lienen kurja kulkuri vain,
koska maallista mammonaa kokoa en. Kurkkuuni kumoan sen.
Ja, ja – kurkkuuni kumoan sen.
Annan toisten mä talletella suuret setelit. Ne multa pitkät vain saa.
Elän, pelaan, kuljen ja laulu soi. Kas osaansa ei muutella voi.
Ja, ja – määräänsä ei muutella voi.*

*Äiti näin matkaan mun laitto: "Laula laulujas vain."
Rahan jäljessä muiden juoksevan näin, minä vain laulamaan jäin.
Ja, ja – minä vain laulamaan jäin.
Annan toisten mä talletella suuret setelit, ne multa pitkät vain saa.
Elän, pelaan, kuljen ja laulu soi. Kas osaansa ei muutella voi.
Ja, ja – määräänsä ei muutella voi.*

*Kun täältä erkanet kerran, veli missä markkasi on?
Pitkät päivät raadoit unohtaen, lyhyt on ikä ihmisen.
Ja, ja – lyhyt on ikä ihmisen.
Annan toisten mä talletella suuret setelit, ne multa pitkät vain saa.
Elän, pelaan, kuljen ja laulu soi. Kas, osaansa ei muutella voi.
Ja, ja – määräänsä ei muutella voi.*

*Anna toisten sä talletella suuret setelit, ne multa pitkät vain saa.
Elän, pelaan, kuljen ja laulu soi, kas` määräänsä ei vältellä voi.
Ja ja – kun loppuaan ei vältellä voi.
Ja, ja – kas` määräänsä ei vältellä voi.*

mättä sitä hetkeä, jolloin talouskasvu enää riittää kattamaan yhteiskunnan kaikkien osa-alueiden kustannuksia niinkään hyvin kuin se nyt tekee. Toistaiseksi konetta on pidetty käynnissä ottamalla velkaa, mutta jossain vaiheessa tulee harkittavaksi ja lopulta ratkaistavaksi mikä on paras malli tulonjaon toteuttamiseksi. Onko se tuloerojen entisestään kasvattaminen, vai niiden pienentäminen? Ja miten valittu suunta käytännössä toteutetaan. Silloin tuhannen vihreäselkäisen taalan kysymys kuuluu: Veli missä markkasi on? Euroja ja kruunujakin otetaan vastaan.

teksti: JM KOSKINEN
kuvitus: ELINA RAJALA

Opiskelu kartuttaa eläkettä ja pitää työssä kiinni

■ Opiskelijat aloittavat jälleen luku-kauttaan. Samalla kun he tankkaavat tietoa ja osaamista, heille karttuu myös eläkettä. Ehtona on, että opinnot päättyvät tutkinnon suorittamiseen. Tutkimusten mukaan opiskeleminen vähentää myös työuran aikaista työttömyyttä ja pidentää työuraa loppupäästä.

Opiskelijalle karttuu eläkettä ikään kuin hän ansaitsisi reilun 656 euron kuukausipalkkaa. Summa tarkistetaan vuosittain palkkakertoimella.

Tutkinnoilla omat vuosirajansa

Eläkettä kertyy ammatillisen perustut-

kinnon ja alemman korkeakoulututkinnon suorittamisesta enintään kolmelta vuodelta. Ammattikorkeakoulututkinto tuottaa eläkettä korkeintaan neljältä ja ylempi korkeakoulututkinto enintään viideltä vuodelta. Jos suorittaa kaksi eritasoista tutkintoa, eläkekertymän yläraja on viisi vuotta.

Työnteko opintojen ohella kartuttaa työeläkettä ihan normaalisti. Opiskelija voi kartuttaa opiskeluvuosinaan eläkettä siis sekä opiskelusta että työskentelystä. Samoin omaa lastaan kotona hoitava opiskelija saa hyväkseen myös lastenhoidajasta kertyvän eläkkeen.

Koulutus auttaa työuralla

Hyvä koulutus auttaa pysymään työelämässä todennäköisemmin vanhuuseläkkeelle asti. Korkeasti koulutetut siirtyvät työelämään myöhemmin, mutta he pysyvät työssä pidempään. Koulutus tuottaa myös tiiviimpää työuraa eli vähentää työttömyysriskiä.

Eläketurvakeskuksen tutkimusten mukaan koulutus lisää työuran pituutta keskimäärin liki vuodella. Jatkuvasti parantunut koulutustaso todennäköisesti tuo lisää pituutta työuriin seuraavien 15 vuoden aikana.

Lähde: ELÄKETURVAKESKUS

Eläkeläisten tapaaminen

Huhtikuun lopussa järjestetty, suuren suosion saavuttanut, IAU:n eläkeläistapaaminen saa jatkoa. Tämä on ensimmäinen kuulutus seuraavaan tapaamiseen, joka järjestetään marras-joulukuussa. Tarkemmat tiedot paikasta ja päivämäärästä ovat luettavissa seuraavasta lehdestä, ja lokakuussa kaikille IAU:n eläkeläisille lähetettävästä kutsukirjeestä.

1+2+2=1

Yksi omistaja, kaksi yritystä ja kaksi noudatettavaa työehtosopimusta tekevät yhteensä yhden työn. Tämä sekava tilanne on arkipäivää maakuntien lentoasemilla, joissa toimivat Finavia-konserniin kuuluvat Airpro ja RTG Ground Handling.

Siis, Finavian omistama Airpro osti RTG:n juhannuksena 2010, mutta miksi? Kaupalla saatettiin hakea kuuluisaa synergia-etua, mutta ei se ainakaan vielä ole toteutunut. Samoista asiakkaista taistellaan. Henkilökuntaa on molemmilla suunnilleen sama määrä kuin kaupan-tekohetkelläkin, ja kumpikin tekee pääsääntöisesti omat työnsä. Järkevintä varmasti olisi tehdä työt yhdessä. Asiasta on käyty keskustelujakin, mutta tuloksetta. RTG:ssä sovellettava lentoliikenteen palveluja koskeva yleissitova työehtosopimus ei tule kysymykseen. Toisin kuin Airpron ja Pardian välinen yrityskohtainen sopimus. Se sama, joka yllättäen työntekijöiden tietämättä uusittiin puoli vuotta etuajassa. Huimien korotusten lisäksi mukaan sovittiin kengät ja pesuainepaketti. Onnea.

On sanottu, että RTG:n työntekijöiden pitäisi säästää tai tehostaa toimintaansa ja työtapojaan, jotta asiat parani-
sivat. Tämä ei olisi ongelma jos vain annettaisiin, mutta ei. Joillakin asemilla RTG voisi hoitaa omien lentojensa välissä muita yhtiöitä. Asia oli viimeksi esillä kevään yt – neuvotteluissa. Mitä sitten tapahtui? Airpro palkkasi ja koulutti lisää työntekijöitä näille asemille. RTG katselee vierestä. Makoisia kahvihetkiä.

Lentoliikenteen palveluja koskeva työehtosopimus ei estä teettämäs-

tä lentoasemilla tehtäviä töitä. Ja siinä on useita kohtia, joista voi sopia paikallisesti, mutta ei vain siten, että muutetaan palkkoja ja työaikoja. Keväällä oli puhetta, että yrityksissä tehdään laskelma töiden tekemisestä yhdellä työehtosopimuksella. Myöhemmin sanottiin, ettei laskelmaa saakaan tehdä? Toivottavasti joku ehti kuitenkin aloittaa...

Yhteistyöstä puhutaan alinomaa, mutta valittu strategia on toisenlainen, mutta minkälainen? Sitä ei ole vielä kerrottua.

Samasta työstä tulisi maksaa sama palkka. Nyt samaa työtä tehdään samaan aikaan, erivärisissä haalareissa, erilaisilla työehtosopimuksilla ja erilaisilla mahdollisuuksilla. Kun kahdella samoista asiakkaista kilpailevalla yrityksellä on yhteinen johto ja työnjohto, niin onko perusteltua toivoa että kummankin kehittämistä hoidetaan samalla tarmolla? Yrityksen ja sen tytäryhtiön tasa-arvosta ei taida olla lakia, mutta onneksi sentään osakeyhtiölaki velvoittaa yrityksen tuottamaan voittoa osakkailleen, ellei yhtiöjärjestyksessä toisin määrätä.

RTG:n osalta kristallipalloon kurkistetaan 15.9. järjestettävässä yhteistointapalaverissa, jossa saadaan tietää henkilöstösuunnitelmat, sekä työllisyyden, kannattavuuden ja kustannusrakenteen näkymät tulevaksi vuodeksi.

Odottavan aika on pitkä ja lehden tullessa painosta kaikki voi olla jo toisin. Flybe...Maybe.

Kirjoittaja on RTG GROUND HANDLING OY:n pääluottamusmies

Arto Kujala

”

Työ ja työnjohto samat. Haalarit ja työehdot eri.

Ihmisoikeustuomioistuin:

Sananvapaus koskee myös työpaikkoja

■ Euroopan ihmisoikeustuomioistuin antoi heinäkuussa päätöksen, joka korostaa työntekijän sananvapautta myös yksityisoikeudellisissa työsuhteissa (Heinisch-tapaus, EIT 21.7.2011). Asia koski saksalaisen vanhustyön hoitajan työsuhteen purkua sillä perusteella, että hoitaja oli työnantajan mielestä lentolehtisiä käyttäen levittänyt väärää tietoa irtisanomisestaan ja henkilökuntavajauksesta ja viitannut tekemäänsä rikosilmoitukseen.

Pääosin osavaltion omistamassa hoitokodissa työskennellyt hoitaja oli huomauttanut toistuvasti työnantajalleen, että henkilöstön vähyys vaikeuttaa tehtävien hoitoa. Myös valvontalautakunta oli kiinnittänyt asiaan huomiota. Hoita-

jan mukaan hoitokoti ei siitä huolimatta ollut korjannut puutteita ja hän teki työnantajan toiminnasta rikosilmoituksen. Tilanne johti lopulta siihen, että hoitokoti purki hoitajan työsopimuksen.

Saksalainen ylioikeus piti rikosilmoitusta sellaisena pakottavana syynä, joka oikeutti hoitokodin päättämään työsopimuksen ilman irtisanomista. Hoitaja ei saanut lupaa valittaa tästä tuomiosta, minkä vuoksi hän vei asian Euroopan ihmisoikeustuomioistuimeen (EIT).

EIT totesi päätöksessään, että hoitajan työsopimuksen purkamisella puututtiin hänen sananvapauteensa, josta on säädetty Euroopan ihmisoikeussopimuksen 10 artiklassa. Tuomioistuimen mukaan hoitaja oli toiminut vilpittömässä

mielessä siinä uskossa, että tiedot olivat tosia, julkinen etu edellytti niiden paljastamista eikä hoitajalla ollut saatavilla hienovaraisempia keinoja.

EIT:n jaosto myönsi hoitajalle 10 000 euron korvauksen aineettomasta vahingosta ja 5 000 euroa oikeudenkäyntikuluihin.

Sananvapaus sivuutettu Suomen oikeuskäytännössä

SAK:n lakimies *Anu-Tuija Lehto* on tyytynyt EIT:n päätökseen. Hänen mukaansa Suomen oikeuskäytäntö on ollut vastaavissa tapauksissa tiukkaa ja korostanut työntekijän lojaliteettivelvollisuutta työnantajaa kohtaan.

- Meillä tuomioistuinten linja on ollut, ettei epäkohdista saa puhua. Sananvapaus on sivuutettu tyystin, Anu-Tuija Lehto toteaa.

EIT:n päätös merkitsee Lehdon mukaan sitä, että työpaikan laittomuuksista ja vääryyksistä ei tarvitse vaieta:

- Päätöksen perusteella hoitajat saavat kertoa julkisuuteen potilaiden huonosta hoidosta tai riittämättömästä henkilömäärästä. Periaate koskee myös muita vastaavanlaisia tapauksia, kun kyse on esimerkiksi puutteellisesta työturvallisuudesta tai työssä jaksamista koskevista epäkohdista.

Anu-Tuija Lehto kuitenkin muistuttaa, että asiat pitäisi aina pyrkiä selvittämään ensin työpaikan sisällä. Työntekijän lojaliteettivelvollisuus työnantajaa kohtaan merkitsee, että sananvapauteen liittyy myös velvollisuuksia ja vastuu.

Lähde: SAK/VIESTINTÄ

Työntekijällä siinä kuin asiakkaalakin on oikeus havaita resurssien riittämättömyys.

Työelämän suunnannäyttäjä – Mikkelin kesäpäivät

Syvän Savon *syvänmailla* Mikkelissä pidetään joka vuosi suven puolimaissa kesäkuulla valtakunnallinen työmarkkinaseminaari. Järjestävän tahon, Mikkelin kesäyliopiston, haasteena on monipuolisesti tunnistaa työmarkkinoiden tulevat puheenaiheet, ja löytää oikeat henkilöt niistä kertomaan.

■ Tämän vuoden väljänä teemana kaksipäiväisessä tapahtumassa oli aina ajankohtainen kysymys: Mistä me-

nestys on tehty? Viidentoista esityksen joukkoon mahtui, niin erikokoisia menestystarinoita, kuin kertomuksia menneistä kunnian päivistäkin. Auditoriossa keskustelua johti ja lietsoi toimittaja **Timo Harakka**.

Linjamiehiä ja iltahuutoja

Ammattiliitto Pron puheenjohtaja **Antti Rinne** kaipasi puheenvuorosaan kansallisen kokonaisedun huomioivaa kolmikantayhteistyötä takaisin työmarkkinoille. Palkka-ankkureiden laskeminen ei hänen mukaansa ole tuonut tarpeeksi ennustettavuutta kuumina käyville liittokierroksille. Kemijärvi-aktivisti **Heikki Nivala** puoles-

taan esitteli seurauksia Itä-Lapin ohuelle elinkeinorakenteelle, jotka koituvat kun kapitalismi poistuu yritysten keinovalikoimasta, ja voittoa tuottavia yrityksiä suljetaan. Evan johtaja **Matti Apunen** taas todisti aukottoman logiikkansa mukaisesti työmarkkinoilla vallitsevan ihanan auvon ja kaiken työntekijäjärjestöjen nurinan olevan turhaa.

Pulpettiin sidotun päivän päätteeksi yleisö ja esiintyjät kerääntyivät illanviettoon vanhalle upseerikerholle. Taas kerran erinomaiset järjestelyt, pittoreski ympäristö ja kuulas kesäyö nostivat keskustelun uudelle tasolle.

JM KOSKINEN

Kuvaaja: Haaja

Paras juttu?

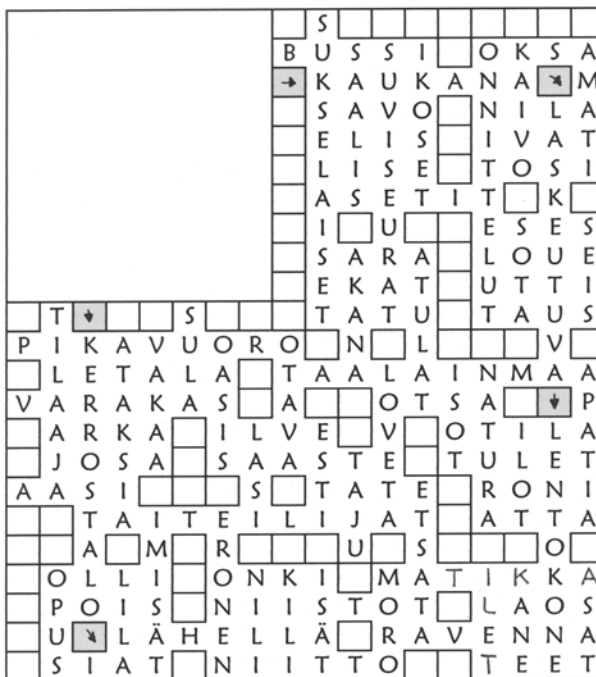
Paras juttu -kyselyyn tuli runsaasti vastauksia. Lehden toimituskunta kiittää kaikkia vastanneita. Eniten huomiota saivat pääkirjoitus: YT-lain henki ja todellisuus, sekä kolumni: Pirstoutuva yrityskenttä. Ilmailualan tilasta kertoo omaa kieltään, että työelämässä vallitsevaa epävarmuutta käsittelevät jutut puhuttelivat jäseniä yhtä lailla teknisiä - kuin maapalveluja tuottavissa yrityksissä. Paikallisuuden esiintuonti kirvoitti myös lukuisia myönteisiä kommentteja Insta DefSecin uutta laitekorjaamoa koskeneesta jutusta.

Lisäksi vastausten hajonnasta kävi ilmi, että lukijat kaipaavat hyvin erilaisia juttuja. Uusia ideoita ja valmiita juttuja ottavat edelleen halukkaasti vastaan Juha-Matti Koskinen ja Pekka Kainulainen. Yhteystiedot s. 2.

Vastanneiden kesken arvottiin IAU:n olkalaukku, jonka voitti **Hanna Tynkynen**.

Ristikon ratkaisu

Lehden 3/2011 ristikon ratkaisusta on IAU sateenvarjo toimitettu **Kari Jutilalle**. Sateista syksyä toivoo Unionin toimitus.

Unioni keksi pyörän

Sen päällä istui Elina Rajala, lehtemme uusi taittaja, jäi kiikkiin ja joutui vastaamaan. Todettakoon, että haastattelun aikana ei vahingoitettu eläimiä. Toimitussihteerikin toipuu lähes entiselleen.

Kuka on Elina Rajala?

10 vuotta työelämässä ollut freelance-graafikko ja kuvittaja. 2,5-vuotiaan Kuutti-pojan äiti.

Onko sinulla aiempia kontakteja ilmailualalle? Oletko ollut lentokoneessa, tai piirtänyt sellaisen?

Lapsena ulkomaanmatkoissa hienointa oli, tietenkin, kohteeseen menoa ja sieltä paluu lentäen.

Hämmästyisit, jos tietäisit kuinka tärkeissä tehtävissä ilmailualalla työskennellään vastaavalla taustalla. Millaista lehteä olisi miellyttävien tehdä?

Tämä IAU:n julkaisu on minulle ihan teellinen tehdä, sillä ohessa saa kuvitaa, ja vieläpä aika monipuolisesti.

Pitääkö peistä taittaa?

Totta kai.

Arto Kujala

UNIONI/TOIMITUS

Suoraa lähetystä palveluketjusta

Tervetuloa suoraan lähetykseen. Tällä kertaa olemme täällä pääkonttorin puhujalavan muovipalmun takana. Täällä on juuri alkamassa Grande Commandanten esittely sikaisoon yksikön viidennen vuosineljänneksen tuloksesta ...jaaa... nyyyyt ...asetamme mikrofoninjalan... jaaa...käy...

Krhmmm... krhmm... hmm

Läsnäolijat, tiedotusvälineet, hyvät kuulijat. Naiset ja herrat

Viides vuosineljännes on ollut tavatoman raskas toimialallamme. Tämä ei sentään ole aivan uusi tilanne, sillä niin ovat olleet kaikki muutkin vuosineljännekset aina siitä asti kun luovuimme kovin hankalista ja vanhentuneista vuosikolmanneksista, joita oli lähes mahdollon jakaa tasan. Tästä syystä viestini tulee olemaan erityisen raskasta kuultavaa niille, jotka ovat pikkuhiljaa totutelleet vallitsevaan olotilaan. Tilanteemme on kuitenkin äitynyt sellaiseksi, että emme voi jatkaa näin. Emme edes huolimatta kaikesta siitä uutteruudesta, jota kiitettävästi on osoitettu ja josta haluan lämpimät kiitokseni koko osaavalle Human remains -osastolle välittää. Varsin pitkään saatoimme istua alustalle, jonka joku keksi jo 30 vuotta sitten, mutta nyt siellä istuu muitakin ja kohta

alkaa olla tosi ahdasta. Alustojen hinnat ovat tästä syystä karanneet käsistä, eikä meillä kohta enää riitä käsipareja omankaan persialaisen suojelemiseen. Olemme kuitenkin etusijalle takalistoilla noteerattu pörssiyritys, ja vastuutamme ainoalle osakkeenomistajallemme emme voi väistää.

Näin mittavan muutoksen toteuttaminen edellyttää meiltä kaikilta erittäin paljon vanhaa ajattelua. Sellaista, jossa keskitytään huolella ja kunnioituksella siihen mitä olemme tekemässä, ja silti mielikuvituksessa nähdään oma pyrkimys ympärillä tapahtuvien samankaltaisten toimien faktorina. Kokonaisuutena. Otan tässä vapauden lanseerata käyttöön aivan uuden sanan, yhteistyö. Ja samalla poistan sekaannusten välttämiseksi käytöstä sanan kumppanuus. Sitä käytettiin vanhassa strategiassa tarkoittamaan edellä mainittua asiaa, josta tuolloin oli tarkoitus päästä eroon.

Näillä linjauksella tulee myös olemaan tiettyjä välittömiä vaikutuksia yrityksen organisaatiossa. Tero ja Kosunen joutuvat jättämään ikuisiksi luullun tehtävän johtoryhmässä. Heidän tilalleen tulevat Sepi, Ellu, Höntsä ja Jenkins vanhasta työpaikastani. Toivon jokaisen ymmärtävän päätökseni raskauden. Ilman uhrauksia ei voi pelata voittajajoukkueessa.

Hugo Tungo

Tuetut lomat

Työttömien ay-jäsenten tukiyhdistys Tatsi ry järjestää työttömille kahdenlaisia kuntolomia: kuntoremonttilomia ja perhekuntolomia.

Kuntolomalle hyväksytty saa lomatuen, joka kattaa ison osan loman hinnasta. Lomatuentyöttömien lomatoimintaan myöntää Suomen Ammattiliittojen Lomajärjestö SAL-lomat Raha-automaattiyhdistyksen avustuksista.

Lomalle lähtijän itse maksettavaksi jää pieni omavastuu ja matkustamisen kustannukset. Sosiaalitoimisto voi myöntää tukea omavastuuosuuden maksamiseen.

Kuntoloma tarjoaa virkistävän hengähdystauon arjesta ja siten osaltaan parantaa työttömän työnhakukykyä.

www.tatsi.org

Ennakkokutsu

Ilmailualan Unioni IAU ry:n edustajiston sääntömääräinen syyskokous pidetään perjantaina 25.11.2011.

Paikka: Kuljetusliittojen talon 2. krs.,
Merisali, John Stenbergin ranta 6, Helsinki.

Aika: Kokous alkaa klo 10.00.

Kokouksessa käsitellään IAU:n sääntöjen 7§ kokoukselle määrittämät asiat, sekä hallituksen kokoukselle esittämät muut asiat.

IAU ry:n hallitus

UNIONIN ILMESTYMINEN 2011

Numero 5 ilmestyy 28.10.
aineisto toimitukseen 10.10.

Numero 6 ilmestyy 16.12.
aineisto toimitukseen 28.11.

ILMOITUSKOOT JA HINNAT (alv 0%)

koko sivu, 180 x 230 mm, 240 €
1/2 sivua, 180 x 115 mm, 120 €
2/6 sivua, 118 x 115 mm, 80 €
1/6 sivua, 57 x 115 mm, 40 €

KUVAKULMA

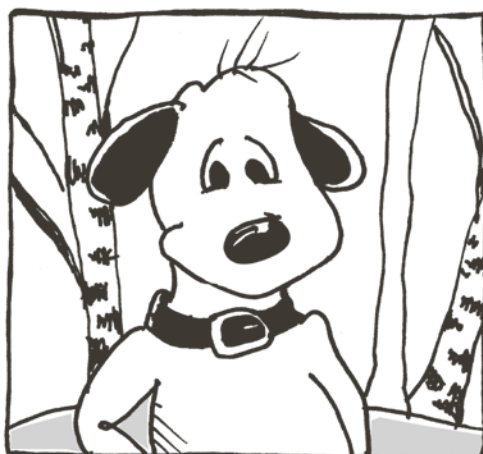
Arto Kujala

Kimalainen uhmaa aerodynamiikan- ja lentoyhtiöt taloustieteen lakeja. Molempia tuntuu silti piisaavan. Kuvassa Fly-bee.

Vastarakki -ei enää purematta niela

Olen Caius Björn Napoleon Canis,
minut tunnetaan vastarakkina.

Valvon pienten koirien
etua ja kohtelua.

Usein se onnistuu yhteisymmärryksen vallitessa.

Jos ei, on minulla keinoni...

© JM Koskinen ja Eina Rajala

Ilmailualan Unioni IAU ry

John Stenbergin ranta 6
PL 337
00531 HELSINKI

Puhelin: (09) 4785 71 (vaihe)
faksi: (09) 4785 7250
sähköposti: etunimi.sukunimi@iau.fi
kotisivut: www.iau.fi

Puheenjohtaja	Juhani Haapasaari	(09) 4785 7220
Varapuheenjohtaja	Reijo Hautamäki	(09) 4785 7221
Liittosihteeri	Juha-Matti Koskinen	(09) 4785 7225
Sopimussihteeri	Arto Kujala	(09) 4785 7222
Työympäristösihteeri	Pekka Kainulainen	(09) 4785 7227
Taloussihteeri	Ari Miettinen	(09) 4785 7228

Jäsenasiat: Ari Miettinen (09) 4785 7228
jasenasiat@iau.fi

Ilmailu- ja Rautatiekuljetusalan Työttömyyskassa

Toimisto on avoinna arkisin klo 9.00–14.00

osoite: Kaisaniemenkatu 10, 00100 HELSINKI
faksi: 09 47857 209

kassanhoitaja	Paula Seppälä	p. 09 47857 200
kassanhoitaja	Sari Meling	p. 09 47857 202
kassanhoitaja	Mirva Tuomi	p. 09 47857 203
kassanhoitaja	Kari Kallio	p. 09 47857 201

email: etunimi.sukunimi@iau.fi
kotisivut: www.irkatk.fi

Ilmailutekniikan ammattiyhdistys

ITA ry:n jäsenristeily 5.11.2011 M/S Viking XPRS:llä

Aikataulu lauantaina 5.11.2011

Lähtö: Helsinki - Katajanokka klo 11:30
Bistrobuffet 11:45 ruokajuomineen
Tallinna - Reisisadam klo 14:00

Paluu: Tallinna - Reisisadam klo 18:00
Jäseninfo auditorio klo 18:30
Tulo: Helsinki - Katajanokka klo 20:30

Sitovat ilmoittautumiset pe 30.9. mennessä
itary001@gmail.com. Ilmoita viestissä nimesi
ja syntymäaikasi (myös seuralaisen). Ota mukaan passi
tai 1.3.1999 jälkeen myönnetty kuvallinen henkilökortti.

Risteilyn hinta on jäsenille 30€ ja seuralaiselle 50€.

Maksu viimeistään ma 3.10. ITA ry:n tilille
Sampo 800016-70341388

Jäsenelle palautetaan ennakkomaksu laivalla
käytettävänä ostoseteleinä (=tapahtuma on ilmainen)

Mahdolliset tiedustelut Jukka Korhonen puh. 050 4104 166
Paikkoja rajoitetusti.

Tervetuloa
ITA ry, johtokunta

SSL ry ammattiosasto 10 kutsuu jäsenet

Sääntömääräiseen syyskokoukseen

**25.10.2011 KL 17.00 G18 SFV-sali
Uudenmaankatu 17 D, 5 kerros
sisäänkäynti sisäpihalta**

Käsitellään sääntömääräiset asiat.
Esitykset ensi vuoden johtokuntaan
vaalivaliokunnalle 19.10.2011 mennessä.

Sitovat ilmoittautumiset ruokailua varten
17.10. mennessä email j.salonen@hotmail.com
tai puh. 09 8185951

Tervetuloa

ITA ry:n syyskokous

Ilmailutekniikan ammattiyhdistys ITA ry:n sääntömää-
räinen syyskokous pidetään torstaina 27.10.2011 kello
15.00 Finnairin tekniikassa, Leko 3, komposiittikorjaamo,
3. kerros.

Tervetuloa
ITA ry, johtokunta

MUISTA TURVALLISUUS

Heijastinliiviä käyttävän jalankulkijan huomaa jo kaukaa.
Kadun toisella puolella tulee vastaan kaksi jalankulkijaa
(ympyröitynä) ilman heijastimia ja heidän
havaitsemisensa on hankalaa riippumatta katuvalaistuksesta.